

<http://smekni.com/a/36282-2/ponyattya-ta-vidi-kriminalstichno-klasifikats-zlochinv-2/>.

4. Белкин Р. С., Винберг А. И. Криминалистика и доказывание (методологические проблемы). М. : Юрид. лит., 1969. 216 с.

5. Щур Б. В. Криміналістична класифікація злочинів: співвідношення із суміжними поняттями. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2010. № 2. С. 337–344.

Біда Д. В.,

здобувач вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх
справ

Науковий керівник:

старший науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем
превентивної діяльності та запобігання
корупції навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ ***Федоровська Н. В.***

НАСЛІДКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО НАСИЛЬСТВА

В наш час в суспільстві, коли чується термін «насильство» більшість чомусь думає саме про фізичне завдання шкоди, однак варто пам'ятати що насильство буває також сексуальне, економічне та психологічне. Також сформувався стереотип що психологічне насильство має не такі важкі наслідки як наприклад фізичне чи будь-яке інше, однак я не зовсім згоден. Якщо фізичне насильство завдає травми та може призвести до смерті, то психологічне залишає душевні травми, які дуже важко вилікувати, та поступово вбиває людину зсередини, що призводить до повільної смерті якщо з цим не боротись.

Перш ніж розглядати наслідки психологічного насильства, необхідно зрозуміти значення даного терміну, так за Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» зазначено, що психологічне насильство – це форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування,

заликування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи [1].

З даного визначення можна зрозуміти, що навіть за «банальні» словесні образи кривдник може нести відповідальність згідно законодавства, в даному випадку адміністративну: «умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого» – стаття 173-2 КУпАП [2].

Регулярне психологічне домашнє насильство завдає шкоди психічному здоров'ю особи, що може спричинити слабку стресостійкість, депресію чи навіть розлади нервової системи, при цьому варто розуміти що це стосується не тільки особи до якої напряду застосовується даний вид насильства ай третіх осіб, наприклад зневажливе ставлення чоловіка до дружини може викликати занепокоєння та стрес у дітей або сформувані у них стереотип про правильність дій батька, що в майбутньому вплине на їхнє сімейне життя. До речі такий вплив може бути і позитивним, адже багато людей, які в дитинстві страждали від домашнього насильства прагнуть не повторювати помилок своїх родичів.

Психологічне насильство часто викликає страх у людини, яка від нього страждає. Кривдник маніпулює постраждалим, старається всіма можливими способами заликати жертву та викликати в неї відчуття невпевненості. Саме страх є основою проблемою при боротьбі із психологічним насильством, часто постраждалий боїться нового життя або вважає що не заслуговує на краще. Інша причина виявляється якраз у тому про що я казав на початку доповіді: люди часто не сприймають психологічне насильство як проблему, наприклад: чоловік який страждає від постійних принижень з боку дружини боїться боротись з цим, адже переконаний що це нормально, і що так відбувається у кожній сім'ї. Третя причина як на мене це страх втратити сім'ю, що дійсно є немалою проблемою, наприклад жінка може розповідати всім про свої проблеми, розуміти їх масштаб, але нічого не робити через боязнь залишити дитину

без одного з годувальників. І ще одна причина, більш розповсюджена у сільській місцевості це боязнь критики з боку знайомих, сусідів чи навіть родичів, адже люди в яких немає повної сім'ї часто вважають і себе неповноцінними.

Дані проблеми часто виникають у суспільстві і зустрічаються навіть в українській літературі: «Мелашка зітхнула. Вона почтила, що рідна мати б'є, та не болять, а свекруха словами б'є гірше, ніж кулаками» – із повісті Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» [3, с. 28].

На моє переконання, психологічне домашнє насильство викликає важкі наслідки для кожного члена родини: поганий вплив на дітей, стрес, сімейні незгоди, що погано відображається на психологічному здоров'ї постраждалих.

Наразі нажаль у нашій державі часто трапляються факти коли люди отримують психічні розлади через психологічне домашнє насильство. Я вважаю, що так трапляється, в першу чергу, через те, що особи, які страждають від приниження чи інших подібних дій бояться звернутись в поліцію або вважають таку дію не потрібною та неефективною, однак наша держава нині готова робити все щоб протидіяти будь-яким проявам домашнього насильства (у тому числі психологічного). В статті 28 Конституції України зазначено: «Кожен має право на повагу до його гідності» [4] – це значить що приниження людини є також прямим порушенням конституційних норм, а отже кожна людина має право на захист від подібного роду насильства.

Варто додати, що особливостями психологічного насильства є його циклічність: якщо воно з'явилося один раз, то обов'язково повториться.

Особа, яка страждає від насильства, повинна спочатку усвідомити, що вона жертва, адже не переконавши себе – не переконаєш інших. Наступним логічним кроком будуть дії, спрямовані на припинення насильства та покарання кривдника.

Статтею 6 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визначено коло суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, які взаємодіють між собою:

спеціально уповноважені органи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: Міністерство соціальної політики; Рада міністрів АРК, місцеві державні адміністрації,

сільські, селищні, міські, районні у містах (у разі їх створення) ради;

інші органи та установи, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: служби у справах дітей; уповноважені підрозділи органів Національної поліції України; органи управління освітою, навчальні заклади, установи та організації системи освіти; органи, установи та заклади охорони здоров'я; центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги; суди; прокуратура; уповноважені органи з питань пробації;

загальні служби підтримки постраждалих осіб: центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; притулки для дітей; центри соціально-психологічної реабілітації дітей; соціально-реабілітаційні центри (дитячі містечка); центри соціально-психологічної допомоги; територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг); інші заклади, установи та організації, які надають соціальні послуги постраждалим особам;

спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб: притулки для постраждалих осіб, центри медико-соціальної реабілітації постраждалих осіб, кол-центр з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей, мобільні бригади соціально-психологічної допомоги заклади та установи, призначені виключно для постраждалих [1].

Підсумовуючи, слід зазначити, що на даний момент факт вчинення психологічного домашнього насильства трапляється досить часто, і це є проблемою з якою варто боротись, адже наслідки такого насильства інколи жахливіші ніж від фізичного насильства. Для цього, в першу чергу, потрібно ясно довести людям всю небезпеку, яку несе даний вид насильства, лише тоді нам вдасться всім разом побороти дану проблему.

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

3. Повість Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».
URL: http://ukrlit.org/nechui_levytskyi_ivan_semenovych/kaidasheva_simia/28.

4. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Базір В. В.,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 2 Національної академії
внутрішніх справ внутрішніх справ
Науковий керівник: викладач кафедри
поліцейського права Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук *Горбач-Кудря І. А.*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕННЯ СЕКСУАЛЬНОГО БУЛІНГУ

Однією з проблем, яка стала актуальною в нинішній час, є питання поширення булінгу. Прийняттям 18.12.2018 Верховною Радою України Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу» внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) та низки законів України, зокрема, «**Про освіту**», «**Про загальну середню освіту**», «**Про дошкільну освіту**», «**Про позашкільну освіту**», «**Про професійну (професійно-технічну) освіту**», «**Про вищу освіту**». У КУпАП зазначається нове поняття, таке, як сексуальний булінг. В цьому ж документі таке діяння вважається правопорушенням і тягне за собою адміністративну відповідальність [1].

Мета роботи – дослідження правових норм, що встановлюють відповідальність для особи за вчинення сексуального булінгу, та формулювання пропозицій для вдосконалення чинного законодавства.

Сексуальний булінг – це пронизливі погляди, жести, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки в переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні